

HORIZONTÁLIS TANÁRKÉPZÉS A DEBRECENI EGYETEMEN

Breznysánszky László

Debreceni Egyetem, Tanárképzési Kollégium, Debrecen

brezsl@tigris.unideb.hu

Kulcsszavak: tanárképzés, integrált nagyegyetem, intézménytanulmány

A felsőoktatás utóbbi éveinek változásaiban eltérő mozgásirányok figyelhetők meg a pedagógus/tanárképzés területén. A közös vonások erősödése, sztenderdizálódása felé mutatnak a képesítési követelmények és a kreditrendszer szabályainak bevezetése, az akkreditációs eljárások szigorodó szempontjainak alkalmazása terén csakúgy, mint a szervezeti integráció egyes hatásai vagy a bolognai folyamatba bekapcsolódás előkészületei. Az intézményi programok tervezése és megvalósulása során ugyanakkor, amikor a helyi lehetőségek és erőviszonyok jutnak mindenekelőtt érvényre, időnként a változatosság kereteit meghaladó, divergáló megoldások születnek.

A két egymást kiegészítő, ám több tekintetben ütköző mozgásirány eltérő érdekeltségeket hordoz és teremt a pedagógusképzés rendszerének egészében és az egyes intézmények falai belül is, ami a rendszer áttekinthetőségét és az átjárhatóságát jelentősen nehezíti, a szakmai érdekérvényesítés pozícióit pedig gyengíti. Ugyanakkor gyakran elfedi azokat az értékeket is, amelyeket az intézményi megoldások valójában hordoznak.

Ebben a helyzetben különösen megnő a jelentősége az olyan vizsgálatoknak, amelyek az integráció keretei között megvalósult "helyi pedagógusképzési rendszereket" tekintik át. Olyan intézménytanulmányok készítése és összehasonlító elemzése látszik időszerűnek és indokoltnak, amelyek feltárják a működés jellemzésének megbízható mutatóit, dimenzióit, és amelyek felszínre hozzák a helyi megoldásokban realizálódó, ám szélesebb érvényességet képviselő értékeket, koncepcionális összetevőket.

Ilyen kezdeményezésnek tekinthetők: a Bologna felé tekintő szakmai tanácskozások mellett az MTA Pedagógiai Bizottsága által indított tartalmi összehasonlító elemzés vagy a készülő pedagógusképzési jelentés munkacsoportjának vizsgálódásai.

Jelen referátum arra vállalkozik, hogy a Debreceni Egyetem intézményi sajátosságait, a horizontálisan integrált nagyegyetemi tanárképzés modelljének jellemzőit vázolja fel a rendszerkörnyezet, a tartalom és a kooperáción alapuló működés dimenziói mentén.